

SVEIKI ATVYKĘ Į PAŽINTINĘ KELIONĘ PO EUROPOS KALBAS!

Kalbos, apie kurias sužinosite šiuose puslapiuose, atspindi mūsų žemyne paplitusių kultūrų ir tradicijų įvairovę. Kai kuriomis, iš maždaug 225 Europoje paplitusių kalbų, kalba milijonai žmonių, o kitos, kuriomis bendrauja tik saujelė žmonių, deja, yra ties išnykimo riba.

Šios trumpos kelionės metu atrasite daug kalbinių panašumų. Europos kalbos dažniausiai skirstomos į tris pagrindines grupes: slavų, romanų ir germanų. Kiekvienai grupei priklausančios kalbos turi panašias ištakas, tačiau amžiams bėgant jos vystėsi skirtingai. Taip pat sužinosite apie jų skirtumus – abėcėlių įvairovę (pavyzdžiui, lotynų, kirilicos, graikų, armėnų ir kartvelų), neretai naudojančios meninius raštmenis; kaip jos tvarkosi kurdamos žodžius naujiems išradimams ir kartais paslaptinę naujažodžių kilmę. Visos kalbos yra unikalios ir turi savo istoriją, kurią gali papasakoti!

Galime trumpai supažindinti tik su kai kuriomis Europos kalbomis. Daugybės kitų kalbų nepaminėjome ne todėl, kad jos būtų mažiau svarbios ar įdomios, bet paprasčiausiai todėl, kad šioje trumpoje kelionėje negalime jų visų aprėpti. Yra keletas regioninių ir mažumų kalbų pavyzdžių, kuriomis šnekama vienoje šalies dalyje arba kelių šalių teritorijose palyginti nedidelė gyventojų dalis. Yra neteritorinių kalbų, kuriomis kalba grupės, išsibarsčiusios po visą Europą, bet nesitapatinančios su konkrečia kilmės šalimi. Taip pat yra migracijos kalbų, kurios nėra kilusios iš Europos, bet jas į žemyną atnešė atvykėliai iš kitų pasaulio kraštų.

Kiekviename puslapyje, skirtame tam tikrai kalbai, rasite ne tik trumpą Laros įžanginį žodį, bet ir keletą reikšminių žodžių, frazių ir ypatingų abėcėlės simbolių, kuriuos gali išmokti. Paminėtinas ir apytikslis žmonių visame pasaulyje, kuriems ši kalba yra gimtoji, skaičius.

Tikimės, kad jums patiks sekti mūsų gidės Laros kelionę po kai kurias Europos kalbas. Galbūt tai paskatins ir jus leisti į panašų nuotykių, kupiną „O, tikrai!“ ir „Oho, aš to nežinojau!“, atrandant lobius, slypinčius mūsų kasdieniame gyvenime!

ВЕ БЕЛАРУСКАЯ МОВА

👤👤👤 5 000 000

так

не

Як справы?

Добры
дзень!

Дзякуй!

Labas! Aš esu Lara! Prisijunk prie manęs šioje užburiančioje kelionėje po nuostabias Europos kalbas... Pradėsime šią kelionę „Krasavike“... „Krasavik“ (balandis) yra gražiausias mėnuo Baltarusijoje, todėl baltarusiai šį mėnesį tiesiog pavadino „gražiu“. Ir kas nemėgsta pavasario?

- 1 адзін
- 2 два
- 3 тры
- 4 чатыры
- 5 пяць
- 6 шэсць
- 7 сем
- 8 восем
- 9 дзевяць
- 10 дзесяць

ё

й

э

і

ў

ь

ю

ы

я

Паслухайце гучанне гэтых слоў >>>>

Nuotrauka: parkas Minske, Baltarusijoje

ENGLISH EN

👤👤👤 400 000 000

Anglų kalba yra labiausiai paplitusi kalba pasaulyje. Angliškai kalba beveik 1,3 mlrd. žmonių, tačiau tik maždaug trečdaliui jų ši kalba yra gimtoji. Kai kalbame ta pačia kalba, suprantame vieni kitus ir suvokiame, kiek daug dalykų mus sieja. Tada pasaulis nebeatrodo toks didelis.

How are you?

Hello!

Thank you!

yes

no

- 1 one
- 2 two
- 3 three
- 4 four
- 5 five
- 6 six
- 7 seven
- 8 eight
- 9 nine
- 10 ten

◀◀◀ Listen to the sound of these words

Nuotrauka: „Londono akis“ | Big Benas, Didžioji Britanija

FY FRYSK

👤👤👤 500 000

Hoe giet it
mei dy?

Hoi!

Tank!

ja

nee

Fryzų kalba yra bene panašiausia į anglų kalbą. „Des sinne is waarm en it ljocht fan de sinneskyn fielt noflik mei de sêfte wyn.“ (angl. „The sun is warm and the light from the sun-shining feels good with the soft wind.“). Ar pastebi? Abu sakiniai reiškia tą patį: „Saulė šildo, o nuo jos sklindanti šviesa ir švelnus vėjas maloniai nuteikia.“

- 1 ien
- 2 twa
- 3 trije
- 4 fjouwer
- 5 fiif
- 6 seis
- 7 sân
- 8 acht
- 9 njoggen
- 10 tsien

êé

ûú

â

ô

Harkje nei it lûd fan dizze wurden >>>

Nuotrauka: Leuwardenas, Nyderlandai

SLOVENŠČINA SL

888 2500 000

Kako si?

Živjo!

Hvala!

Du žmonės slovenų kalboje yra ypatingi! Čia esama formų, kurios yra skirtos lygiai 2 žmonėms! Taigi, jei norime pasakyti „aš ir tu“, galima sakyti „midva“ (mudu – du vyrai arba vienas vyras ir viena moteris) arba „midve/medve“ (mudvi – dvi moterys). Na, o jei prakalbome apie skaičius... Noriu parodyti kalbą, turinčią įdomią skaičiavimo sistemą...

- 1 ena
- 2 dve
- 3 tri
- 4 štiri
- 5 pet
- 6 šest
- 7 sedem
- 8 osem
- 9 devet
- 10 deset

da

ne

č

ž

š

Prisluhnite zvoku teh besed

Nuotrauka: Triglavo nacionalinis parkas, Slovėnija

FR FRANÇAIS

👤👤👤 76 800 000

oui

non

Ça va ?

Bonjour !

Merci !

ùûü

àâä

ÿ

ôö

æ

îï

éèêë

ç

œ

Ar žinojai, kad prancūzai skaičiuoja skirtingai nuo 70 iki 99? Todėl, nurodant skaičių 75, tiesiog sakoma „60 plus 15“. Be to, įvardijant skaičių 80, sakoma „4 kartus po 20“! Taigi 96 yra „4 kartus po 20 plus 16“. Prancūzakalbiai turėtų būti geri matematikai! Prancūzų kalba taip pat laikoma viena gražiausių kalbų kartu su... Pabandyk atspėti!

- 1 un
- 2 deux
- 3 trois
- 4 quatre
- 5 cinq
- 6 six
- 7 sept
- 8 huit
- 9 neuf
- 10 dix

Écoutez le son de ces mots >>>>

Nuotrauka: Pilos kopa, Prancūzija

УКРАЇНСЬКА МОВА UK

👤👤👤 35 000 000

Як справи?

Привіт!

Дякую!

так

ні

Veidrodėli, veidrodėli, kuri kalba gražiausia iš visų? Atsakyti į šį klausimą nėra paprasta, ir kiekvienas turi savo mėgstamiausią. Tačiau 1934 m. Paryžiuje vykusiamе kalbų grožio konkurse ukrainiečių kalba užėmė trečiąją vietą iškart po prancūzų ir persų kalbų. Apie jokių kitus naujesnius kalbų grožio konkursus nežinau!

Є

Й

Щ

її

Г

Ь

Ю

Я

<<< Прослушайте звучання цих слів

Nuotrauka: Meilės tunelis iš medžių ant Klevano traukino bėgių Ukrainoje

- 1 один
- 2 два
- 3 три
- 4 чотири
- 5 п'ять
- 6 шість
- 7 сім
- 8 вісім
- 9 дев'ять
- 10 десять

CA CATALÀ

👤👤👤 10 000 000

Katalonų kalboje, kai norite pasakyti, kad į gimtadienio vakarėlį atėjo tik keli draugai (tikėkimės, kad taip niekada nenutiks!), galime tiesiog sakyti „quatre gats“ arba „keturios katės“, ir viskas bus aišku. Prieš skundžiantis dėl nevykusio vakarėlio, nepamiršk pasakyti „Gràcies!“ (liet. „ačiū“) toms keturioms katėms, kurios pasirodė!

Com estàs?

Hola!

Gràcies!

- 1 un
- 2 dos
- 3 tres
- 4 quatre
- 5 cinc
- 6 sis
- 7 set
- 8 vuit
- 9 nou
- 10 deu

ç

h

úü

à

éè

íï

óò

sí

no

Escolta el so d'aquestes paraules >>>

Nuotrauka: Guelio parkas Barselonoje, Ispanijoje

TÜRKÇE TR

👤👤👤 75 700 000

Merhaba!

Nasılsın?

Teşekkür ederim!

Turkų kalba neturi lyties! Yra vienas žodis, įvardijantis lytį, o iš tikrųjų tik viena raidė „o“. Taigi, turkiškai galima apibūdinti žmogų nenurodant, ar tai berniukas, ar mergaitė. Atsiverskite kitą puslapį ir sužinokite, kurios kalbos yra panašios į turkų kalbą...

evet

hayır

- 1 bir
- 2 iki
- 3 üç
- 4 dört
- 5 beş
- 6 altı
- 7 yedi
- 8 sekiz
- 9 dokuz
- 10 on

<<< Bu sözcüklerin sesini dinle

Nuotrauka: Kapadokija, Turkija

ç

ğ

ö

ş

ü

ı

AS AZƏRBAYCAN DILI

888 23 000 000

Azerbaidžaniečių kalboje taip pat vartojama „o“. Tačiau tai nėra vienintelis turkų ir azerbaidžaniečių kalbų panašumas. Tokie žodžiai kaip „su“ ar „dél“ rašomi ne prieš daiktavardį, o po jo: „su mama mano“ būtų „anam ilə“. Dar vienas išskirtinumas – azerbaidžaniečių kalboje rašoma lotyniškais arba kirilikos rašmenimis, tada rašoma iš kairės į dešinę, o rašant arabiškais rašmenimis – iš dešinės į kairę.

ı

ö

ü

ç

ə

ğ

ş

Necəsən?

Salam!

Təşəkkür edirəm!

bəli

xeyr

- 1 bir
- 2 iki
- 3 üç
- 4 dörd
- 5 beş
- 6 altı
- 7 yeddi
- 8 səkkiz
- 9 doqquz
- 10 on

Bu sözlərin səsini dinləyin >>>

EUSKARA EU

👤👤👤 750 000

Paprastai kalbos priklauso kalbų šeimoms ir turi daug bendrų bruožų su kitomis kalbomis, tačiau baskų kalba yra beveik vienintelis vaikas... Manoma, kad tai yra viena seniausių Europos kalbų, o jos kilmė tebėra neįminta. Taigi, jei nori prisijungti prie išskirtinio klubo ir tapti „euskduna“ (baskų kalbos žinovu), išbandyk šią kalbą!

bai

ez

Zer moduz?

Kaixo!

Eskerrik asko!

- 1 bat
- 2 bi
- 3 hiru
- 4 lau
- 5 bost
- 6 sei
- 7 zazpi
- 8 zortzi
- 9 bederatzi
- 10 hamar

←←← Entzun hitz hauen soinua

Nuotrauka: Gugenheimo muziejus, Bilbao, Ispanija (Rudy Mareel | Shutterstock.com)

ü

ñ

é

ç

MT MALTI

👤👤👤 520 000

Kif int?

Bongu!

Grazzi!

Maltiečių kalba yra mažiausia oficiali ES kalba pagal kalbėtojų skaičių. Ji skamba panašiai kaip finikiečių kalba, kuria prieš 3000 metų buvo kalbama senosiose Viduržemio jūros regiono vietovėse. Maltiečių kalba yra vienintelė Europoje afroazijiečių kalbų šeimai priklausanti kalba, taip pat vienintelė šios šeimos kalba, vartojanti lotynišką abėcėlę. Atsiversk kitą puslapį ir parodysiu gana izoliuotą kalbą...

- 1 wieħed
- 2 tnejn
- 3 tlieta
- 4 erbgħa
- 5 ħamsa
- 6 sitta
- 7 sebgħa
- 8 tmienja
- 9 disgħa
- 10 għaxra

iva

le

ċ

ħ

ġ

ż

Isma' l-ħoss ta' dawn il-kelmiet >>>

Nuotrauka: įprasta gatvė Rabate, Maltoje

ÍSLENSKA IS

👤👤👤 314 000

Islandija neturi artimų kaimyninių šalių, o kalba, kurią vikingai atnešė IX-X a. šimtmečių metu, nepakito tiek, kiek galėtumėte numanyti. Islandų kalba vengia vartoti svetimžodžius ir mieliau sudaro naujadarus iš senovinių vikingų žodžių. Taigi žodis „tölva“ (liet. „kompiuteris“) sudarytas iš senųjų žodžių „tala“ (liet. „skaičius“) ir „völva“ (liet. „pranašė“).

Hvernig hefurðu það?

Hæ!

Þakka þér fyrir!

ð

í

á

þ

æ

ý

ö ó

ú

é

- 1 einn
- 2 tveir
- 3 þrír
- 4 fjórir
- 5 fimm
- 6 sex
- 7 sjö
- 8 átta
- 9 níu
- 10 tíu

já

nei

<<< Hlustaðu á þessi orð

Nuotrauka: Godafoso krioklys, Islandija

ET EESTI KEEL

👤👤👤 1 100 000

„Mes, estai, mēgstame bales!
Balsių vaidmuo estų kalboje
yra vienas didžiausių visoje
Europoje. Mes turime tokius
žodžius kaip „Jääär“, „Töö-
öö“ ar „Õueiaääre“!
Dabar pristatysiu kalbą, kuri
gali sudaryti ištisą sakinį vien iš
balsių...“

õ

ä

ö

ü

Tere!

Kuidas sul
läheb?

Aitäh!

jah

ei

- 1 üks
- 2 kaks
- 3 kolm
- 4 neli
- 5 viis
- 6 kuus
- 7 seitse
- 8 kaheksa
- 9 üheksa
- 10 kümme

Kuula nende sõnade kõla >>>

Nuotrauka: kaitavimas Viimsi, Estija

LIMBA ROMÂNĂ RO

👤👤👤 26 000 000

„Rumunų kalboje – labai populiarūs balsiai. Rumunų kalba netgi gali sudaryti ištisą logišką sakinį, sudarytą vien iš balsių: „Oaia aia e a ei, eu i-o iau“. O tai reiškia – „Ta avis priklauso jai ir aš ją imu“. Ir vis dėlto yra kalbų, kurios, regis, žūtbūt stengiasi išvengti bet kokių balsių...“

Ce faci?

Bună ziua!

Mulțumesc!

- 1 unu
- 2 doi
- 3 trei
- 4 patru
- 5 cinci
- 6 șase
- 7 șapte
- 8 opt
- 9 nouă
- 10 zece

da

nu

î

ț

ș

ăâ

<<< Ascultă cum sună aceste cuvinte

Nuotrauka: Korvino pilis, Rumunija

CS ČEŠTINA

👤👤👤 14 000 000

Dobrý
den!

Jak se
máš?

Děkuji!

ano

ne

Jej nemėgsti balsių, čekų kalba gali būti kaip tik tau! Čekai dievina priebalses. Labai paplitę žodžiai, sudaryti tik iš priebalsių, pvz., „krk“ (liet. „kaklas“), „prst“ (liet. „pirštas“) arba „smrk“ (liet. „pušis“). Pabandyk ištarti šį čekų kalbos posakį: „Chrt pln skvrn zdrhl z Brd“, reiškiantį „Iš Brdu (kalnų) pabėgo pilnas dėmių kurtas“. Ši meilė priebalsiams būdinga ir vienai Čekijos kaimynei – bandyk atspėti kuriai!

ě

č

d'

í

ó

ř

ú

á

ž

ý

ť

š

ň

- 1 jedna
- 2 dvě
- 3 tři
- 4 čtyři
- 5 pět
- 6 šest
- 7 sedm
- 8 osm
- 9 devět
- 10 deset

Poslechni si, jak znějí tato slova >>>

SLOVENČINA SK

👤👤👤 5 200 000

Ako sa máš?

Ahoj!

Ďakujem!

áno

nie

Taip! Slovakų kalba taip pat dievina priebalses! Daug slovakų kalbos žodžių yra sudaryti vien tik arba daugiausiai iš jų, pvz., žodžiai ‚prst‘ (liet. ‚pirštas‘), ‚štvrt‘ (liet. ‚ketvirtis‘) arba ‚smrt‘ (liet. ‚mirtis‘). Slovakų kalba taip pat laikoma kalba, kurią lengviausiai supranta kitų slavų kalbų vartotojai. Versk kitą puslapį ir sužinosi apie gana taupią kalbą...

- 1 jeden
- 2 dva
- 3 tri
- 4 štyri
- 5 päť
- 6 šest'
- 7 sedem
- 8 osem
- 9 deväť
- 10 desať

<<< Vypočujte si zvuk týchto slov

Nuotrauka: Aukštieji Tatrai, Slovakija

FI SUOMI

👤👤👤 5 800 000

kyllä

ei

Suomių kalba yra viena iš nedaugelio Europos kalbų, nepriklausančių indoeuropiečių kalbų šeimai. Ji priklauso tai pačiai šeimai kaip ir estų bei vengrų kalbos. Suomiškai vienu žodžiu galima pasakyti daug dalykų, pvz., „istun’ būtų „aš atsisėdu“; „istahtaisin’ reiškia „aš kurį laiką pasėdėčiau“, „istahdan’ – „aš kurį laiką pasėdėsiu“, o „istahtaisinkohan’ reiškia „įdomu, ar turėčiau kurį laiką pasėdėti“.

Mitä kuuluu?

Hei!

Kiitos!

- 1 yksi
- 2 kaksi
- 3 kolme
- 4 neljä
- 5 viisi
- 6 kuusi
- 7 seitsemän
- 8 kahdeksan
- 9 yhdeksän
- 10 kymmenen

ö

ää

Kuuntele nämä sanat >>>

Nuotrauka: važiavimas rogutėmis Laplandijoje, Suomijoje

RUMANTSCH RM

👤👤👤 60 000

- 1 in
- 2 dus
- 3 trais
- 4 quatter
- 5 tschintg
- 6 sis
- 7 set
- 8 otg
- 9 nov
- 10 diesch

gea

na

Retoromanų kalba yra mažiausiai žinoma iš keturių oficialių Šveicarijos kalbų. Jos istorija prasidėjo dar prieš Kristaus gimimą: romėnų, užkariavusių teritoriją tarp Retijos Alpių ir Dunojaus, lotynų kalba susimaišė su vietos gyventojų kalbomis. Pamažu iš šio mišinio išsirutuliojo retoromanų kalba, kuri vis dar keičiasi ir šiandien!

Co vai?

Chau!

Grazia!

è é

<<< Taidla co ch'ils pleds tunan

Nuotrauka: kalnai Grisono kantone, Šveicarijoje

CY CYMRAEG

👤👤👤 1 000 000

ie

na

Sut wyt ti?

Shwmae!

Diolch!

ŵ

ê

ô

â

ÿ

î

û

Valų kalboje „Llanfairpwllgwyngyllgogerychwyrndrobwlllantysiliogogogoch“ yra ilgiausias vietovardis Europoje ir antras pagal ilgį pasaulyje. Jis apytiksliai reiškia „Šv. Mergelės Marijos bažnyčia Baltojo Lazdyno įduboje, prie Šv. Tysilio raudonosios olos sūkurių“. Versk kitą puslapį ir susipažinsi su kalba....

- 1 un
- 2 dau
- 3 tri
- 4 pedwar
- 5 pump
- 6 chwech
- 7 saith
- 8 wyth
- 9 naw
- 10 deg

LLANFAIRPWLLGWYNGYLLGOGERYCHWYRNDROBWL LANTYSILIOGOGOGCH

Llan-vire-pooll-guin-gill-go-ger-u-queern-drob-ooll-llandus-ilio-gogo-goch

Listen to the sound of these words >>>

DEUTSCH DE

👤👤👤 95 000 000

Vokiečių kalba yra viena iš kalbų, turinčių ilgiausius žodžius. Norėdami ką nors apibūdinti, tiesiog sujungiame skirtingus žodžius kartu. Taigi žodis, reiškiantis „atranka į pasaulio futbolo čempionato rungtynes“, vokiškai skambėtų taip: ‚Fußballweltmeisterschaftsqualifikationsspiel‘. Kai kurie naujai sudaryti žodžiai gali klaidinti, pvz., ‚Urinsekten‘. Įdomu, kokie žodžiai sudaro šį..?

ja

nein

- 1 eins
- 2 zwei
- 3 drei
- 4 vier
- 5 fünf
- 6 sechs
- 7 sieben
- 8 acht
- 9 neun
- 10 zehn

Wie geht's?

Hallo!

Danke!

ü

ö

ä

ß

◀◀◀ Hör dir an, wie diese Wörter klingen

Nuotrauka: Zilto sala Vokietijoje

HR HRVATSKI

👤👤👤 5 600 000

Kako si?

Bok!

Hvala!

Kroatų kartu su serbų ir bosnių kalbomis yra pietų slavų kalbos, turinčios daug bendrų sąsajų. Šios kalbos tokios panašios, kad jų vartotojai gali lengvai vieni kitus suprasti. Trumpiausiai kroatų kalbos žodžius sudaro tik viena raidė – a (liet. „bet, ir“), o (liet. „apie“), u (liet. „į“), i (liet. „ir“), s (liet. „su, iš“) arba k (liet. „į“).

- 1 jedan
- 2 dva
- 3 tri
- 4 četiri
- 5 pet
- 6 šest
- 7 sedam
- 8 osam
- 9 devet
- 10 deset

da

ne

č

ć

ž

š

đ

Poslušaj kako zvuče ove riječi >>>>

Nuotrauka: Plitvicos ežerų nacionalinis parkas Kroatijoje

BOSANSKI BS

👤👤👤 3 000 000

Bosnių kalba labai panaši į kroatų ir serbų kalbas, tačiau akivaizdu, kad ji turi ir gana artimų ryšių su turkų kalba: maždaug 400 metų Bosnija buvo Osmanų imperijos dalis, todėl perėmė daugybę skolinių iš turkų kalbos, pvz., ‚minduše‘ (liet. ‚auskarai‘), ‚bujrum‘ (liet. ‚pirmyn‘) arba ‚avlija‘ (liet. ‚vidinis kiemas‘).

Kako si?

Ćao!

Hvala!

- 1 jedan
- 2 dva
- 3 tri
- 4 četiri
- 5 pet
- 6 šest
- 7 sedam
- 8 osam
- 9 devet
- 10 deset

da

ne

č

ž

š

ć

đ

<<< Poslušaj kako zvuče ove riječi

Nuotrauka: Mostaro Senasis tiltas Bosnijoje ir Hercegovinoje

SR СРПСКИ

👤👤👤 12 000 000

Serbu kalba yra viena iš nedaugelio Europos kalbų, kurioje vartojama tiek kirilika, tiek lotyniška abėcėlė. Taigi gimtakalbiai geba vienodai gerai naudotis abiem rašmenimis. Slavų kalbų šeimoje serbu kalba turi vieną trumpiausių kirilikos abėcėlių – ją sudaro 30 raidžių. Kalbant apie abėcėles... Papasakosiu apie kalbą, turinčią labai išskirtinį raidyną...

Здраво!

Како си?

Хвала!

- 1 један
- 2 два
- 3 три
- 4 четири
- 5 пет
- 6 шест
- 7 седам
- 8 осам
- 9 девет
- 10 десет

да

не

ђ

љ

и

ј

њ

ћ

џ

Послушај како звуче ове речи >>>

Nuotrauka: Uvako upės kanjonas Serbijoje

ՀԱՅԵՐԵՆ ՀԿ

👤 6 700 000

Ունց ես:

Ողջույն:

Շնորհակալություն:

Armėnų kalbos abėcėlė yra gana išskirtinė, palyginti su kitomis Europos kalbomis. Ji buvo sukurta maždaug prieš 2400 metų! Armėnai labai didžiuojasi šia savo abėcėle, net sukūrė paminklą unikaliumui rašmenims. O spalio mėnesį Armėnija švenčia ypatingą savo kalbai skirtą dieną – Šventąją vertėjų dieną.

այո

ոչ

ա բ գ դ ե զ է ը թ ժ ի լ խ ծ կ հ ձ ղ ճ մ

յ ն շ ո չ պ ջ ռ ս վ տ ը ր ց ու ւ փ ք և օ ֆ

<<< Լսեք այս բառերը

Nuotrauka: paminklas armėnų kalbos abėcėlei (Arty Om | Shutterstock.com)

- 1 մեկ
- 2 երկու
- 3 երեք
- 4 չորս
- 5 հինգ
- 6 վեց
- 7 յոթ
- 8 ութ
- 9 ինը
- 10 տասը

ROM ROMANI ČHIB

☺☺☺ 3 500 000

Sar san?

Lašo d'es!

Najis tuke!

va

na

Romų kalba iki šiol buvo perduodama kitoms kartoms tik žodžiu, todėl nėra visuotinai priimtino rašytinio standarto. Atskiros romų kalbos atmainos užrašomos abėcėlėmis, kurios dažnai paremtos aplinkine vyraujančia kalba ten, kur gyvena romų grupė. Tačiau šiandien romų kalba galima skaityti politinius tekstus, laikraščius ir net Šekspyrą!

- 1 jekh
- 2 duj
- 3 trin
- 4 štar
- 5 panž
- 6 šov
- 7 efa
- 8 oxto
- 9 iňa
- 10 deš

Ašun kadala svaturja >>>>

Nuotrauka: šokis

LËTZEBUERGESH LB

☺☺☺ 600 000

Wéi geet
et?

Moien!

Merci!

Liuksemburgiečių kalba rašytinę formą įgavo gana neseniai. Tradiciškai liuksemburgiečių kalba buvo retai rašoma, todėl oficialių rašybos ir gramatikos taisyklių nebuvo, iki kol jos prieš 40 metų, 1984 m., nenustatė vyriausybė. O kaipgi dėl gestų kalbos? Ar galima ją užrašyti? Versk kitą puslapį ir sužinosi!

jo

neen

ä

ëé

<<< Lauschter wéi dës Wierder kléngen

Nuotrauka: Peltruso riedučių parkas Liuksemburge

- 1 eent
- 2 zwee
- 3 dräi
- 4 véier
- 5 fënnef
- 6 sechs
- 7 siwen
- 8 aacht
- 9 néng
- 10 zéng

TARPTAUTINĖ GESTŲ KALBA

Tarptautinė gestų kalba dažnai vartojama tarp skirtingų šalių gestų kalbos vartotojų, kurie neturi bendros kalbos – kaip matyti iš pavadinimo, tai yra tarptautinė kalba. Ją galima užrašyti įvairiais būdais. Pavyzdžiui, tam tikrais simboliais apibūdinama rankos forma ir gestų judesiai, taip pat veido išraiškos. Kadangi tiek daug kalbėjome apie abėcėles...

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10

ΕΛΛΗΝΙΚΑ EL

👤👤👤 13 500 000

„Žodis „abėcėlė“ kilęs iš dviejų pirmųjų graikų abėcėlės raidžių: ‚alfa‘ ir ‚beta‘. Dabar graikų kalba rašoma iš kairės į dešinę, kaip ir kitos Europos kalbos, tačiau taip buvo ne visada. Pradžioje buvo galima rašyti iš dešinės į kairę ir net pakaitomis kiekvienoje eilutėje. Kitame puslapyje papasakosiu apie juokingą graikų kaimynų įprotį...“

ναι

όχι

Πώς είσαι;

Γεια!

Ευχαριστώ!

α β γ δ ε ζ η θ ι κ λ μ ν

ξ ο π ρ σ τ υ φ χ ψ ω

- 1 ένα
- 2 δύο
- 3 τρία
- 4 τέσσερα
- 5 πέντε
- 6 έξι
- 7 επτά
- 8 οχτώ
- 9 εννιά
- 10 δέκα

⏪⏪ ⏪ Άκουσε τον ήχο αυτών των λέξεων

Nuotrauka: Spalvinga gatvė Oia kaimelyje, Santaroni, Graikija

SQ SHQIP

👤👤👤 7 500 000

Si jeni?

Përshëndetje!

Faleminderit!

po

jo

Ç

ë

32

Kai albanai purto galvą į šalis, tai nereiškia „ne“, o atvirksčiai – „gerai, sutinku, klausau“. Ir atvirksčiai – galvos linktelėjimas nereiškia „taip“. Tai reiškia „atsiprašau, bijau, kad ne“ ir, regis, lydi blogas naujienas. Todėl Albanijoje būkite ypač atsargūs purtydami galvą – gali būti, kad ką tik sutikote su tuo, su kuo nenorėjote sutikti!

- 1 një
- 2 dy
- 3 tre
- 4 katër
- 5 pesë
- 6 gjashtë
- 7 shtatë
- 8 tetë
- 9 nëntë
- 10 dhjetë

Dëgjoni tingullin e këtyre fjalëve >>>

Nuotrauka: kavinė Ksamilyje, Albanijoje

БЪЛГАРСКИ BG

👤👤👤 8 000 000

Bulgarai taip pat linkčioja galva, sakydami „ne“, ir purto galvą, sakydami „taip“. Dar vienas neįprastas bulgarų kalbos išskirtinumas yra tas, kad ji yra viena iš nedaugelio slavų kalbų, neturinti linksnių. Taigi, ją turėtų būti lengviau išmokti nei čekų kalbą, kurioje yra 7 linksniai! Tuo bulgarų kalba panaši į makedonų kalbą.

Как си?

Здравей!

Благодаря!

- 1 едно
- 2 две
- 3 три
- 4 четири
- 5 пет
- 6 шест
- 7 седем
- 8 осем
- 9 девет
- 10 десет

<<< Чуйте как звучат тези думи

Nuotrauka: Rilos vienuolynas Bulgarijoje

ИЙ

Щ

Ю

Ъ

Я

Ь

да

не

МК МАКЕДОНСКИ

👤👤👤 3 500 000

Како си?

Здраво!

Благодарам!

Savo reakciją esame linkę išreikšti trumpomis frazėmis ar žodžiais, kurie neturi ypatingos reikšmės. Makedonai turi vieną šaunų būdą tai padaryti – „Lele! Tai gali reikšti „O Dievai!“ arba „Oho!“, o žodelis „lele“ gali būti sakomas tiek kartu, kiek patinka: „Lele lele lele! Koks gražus šuo!“
Versk kitą puslapį ir susipažinkime su kalba, kurioje nėra nei „taip“, nei „ne“...

- 1 еден
- 2 два
- 3 три
- 4 четири
- 5 пет
- 6 шест
- 7 седум
- 8 осум
- 9 девет
- 10 десет

да

не

Ѓ И С Љ Њ Ц Ќ

Слушнете како звучат овие зборови >>>>

Nuotrauka: Šv. Jono bažnyčia Kaneo, Šiaurės Makedonijoje

GAEILGE GA

👤👤👤 170 000

Airių kalboje nėra žodžių „taip“ ir „ne“. Norint atsakyti į klausimą, vartojama veiksmažodžio forma. Taigi, į klausimą „Ar jie pardavė namą?“ galima atsakyti taip: „(Jie) pardavė“ arba „(Jie) nepardavė“. Arba airiškai: „Ar dhíol siad an teach? Dhíol. Níor dhíol.“ Nors airių kalboje nėra žodžių „taip“ ir „ne“, ji turi daug unikalių žodžių, kaip ir kitame puslapyje pristatoma kalba...

Dia dhuit!

Conas atá tú?

Go raibh maith agat!

ú

ó

á

í

é

◀◀◀ Éist le fuaim na bhfocal seo

Nuotrauka: Mohero uolos Airiijoje

- 1 A hAon
- 2 A Dó
- 3 A Trí
- 4 A Ceathair
- 5 A Cúig
- 6 A Sé
- 7 A Seacht
- 8 A hOcht
- 9 A Naoi
- 10 A Deich

HU MAGYAR

👤👤👤 13 000 000

Szia!

Hogy vagy?

Köszönöm!

igen

nem

óöö

í

úüü

é

á

Vengrų kalba yra viena sunkiausiai išmokstamų kalbų dėl 26 gramatinių linksnių ir daugybės sudėtingų taisyklių. Tačiau verta pasistengti, nes ji puikiai tinka ypatingoms akimirksms užfiksuoti vos vienu žodžiu. „Aranyhíd“ pažodžiui reiškia „auksinį tiltą“, tačiau galvoje turimas blizgantis saulės atspindys vandens paviršiuje.

- 1 egy
- 2 kettő
- 3 három
- 4 négy
- 5 öt
- 6 hat
- 7 hét
- 8 nyolc
- 9 kilenc
- 10 tíz

Hallgasd meg, hogy hangzanak ezek a szavak >>>>

Nuotrauka: Balatono ežeras Vengrijoje

NEDERLANDS NL

👤👤👤 24 000 000

ja

nee

Olandų kalba turi ypatingą žodį „gezellig“. Tai yra vienas iš dažniausiai vartojamų olandiškų žodžių, kuris, priklausomai nuo konteksto, gali būti verčiamas kaip džiaugsmo ar malonios atmosferos jausmas. Taip pat gali reikšti priklausymo jausmą, laiką, praleistą su artimaisiais, arba pasimatymą su draugu po ilgo laiko, pvz., „Mes smagiai praleidome „gezelligą“ vakarą, žaisdami žaidimus...“

Hoe gaat het ermee?

Hallo!

Dankjewel!

- 1 een
- 2 twee
- 3 drie
- 4 vier
- 5 vijf
- 6 zes
- 7 zev
- 8 acht
- 9 negen
- 10 tien

<<< Luister naar de klanken van deze woorden

Nuotrauka: tulpės Zaanse Schans vėjo malūnai Nyderlanduose

LT LIETUVIŲ KALBA

👤👤👤 3 000 000

taip

ne

Lietuvių kalba yra viena iš seniausių šnekamųjų kalbų pasaulyje, joje yra net žodžių, panašių į senovės sanskrito kalbą, pavyzdžiui, „vyras“, „šuo“, „avis“. Taigi, lietuviai, klausydamiesi šios indų kalbos, gali atpažinti kai kurius žodžius.

Oi, net išalkau, metas užkąsti...

Kaip sekasi?

Labas!

Ačiū!

- 1 vienas
- 2 du
- 3 trys
- 4 keturi
- 5 penki
- 6 šeši
- 7 septyni
- 8 aštuoni
- 9 devyni
- 10 dešimt

ųū č ž š a
ėė i a

Pasiklausykite šių žodžių >>>

Nuotrauka: Trakų pilis Lietuvoje

ITALIANO IT

888 67 000 000

„Picos, makaronų ir sūrio pasaulyje nieko nestebina, kai kas nors pasako ‚abbioco‘. Anglų kalba neturi tikslaus atitikmens, bet ‚abbioco‘ (tariama „ab-bijo-ko“) reiškia jausmą, kuris apima persivalgius. Keliaujame į kitą puslapį, kur sužinosime apie dar vieną unikalų su maistu susijusį žodį...”

Come stai?

Ciao!

Grazie!

- 1 uno
- 2 due
- 3 tre
- 4 quattro
- 5 cinque
- 6 sei
- 7 sette
- 8 otto
- 9 nove
- 10 dieci

sì

no

èé

à

ù

ì

òó

<<< Ascolta il suono di queste parole

Nuotrauka: Riomadžorè, Italija

KA

ქართული

👤👤👤 3 700 000

როგორ ხარ?
 გამარჯობა!
 მაღლობა!

„Kartvelų žodis „Shemo-metchama‘reiškia valgyti, kaiesi sotus, nes maistas labai skanus. Maždaug taip: „Aš netyčia suvalgiau viską.“ Kartvelų kalba turi vieną įspūdingiausių pasaulio rašmenų. Kitame puslapyje parodysiu žodį, kuris nusako kiekį. Pravartu žinoti!“

დიახ
 არა

- 1 ერთი
- 2 ორი
- 3 სამი
- 4 ოთხი
- 5 ხუთი
- 6 ექვსი
- 7 შვიდი
- 8 რვა
- 9 ცხრა
- 10 ათი

ა ბ გ დ ე ვ ზ თ ი კ ლ მ ნ ო პ ჟ

რ ს ტ უ ფ ქ ღ ყ შ ჩ ც ძ წ ჭ ხ ჯ ჰ

მოუსმინეთ სიტყვების ელვადობას >>>

SVENSKA SV

👤👤👤 10 000 000

Švedai sugalvoja puikų žodį, kuriuo galima išreikšti balansą ir pasakyti „nei per daug, nei per mažai – tiek, kiek reikia“, arba švediškai – „lagom! Taigi, švediškai galite gražiai pasakyti, kad ką tik suvalgėte „lagom“! Daug kalbėjome apie unikalius žodžius, tad dabar metas unikaliems posakiams...

Hur mår du?

Hej!

Tack så mycket!

ää

ö

- 1 ett
- 2 två
- 3 tre
- 4 fyra
- 5 fem
- 6 sex
- 7 sju
- 8 åtta
- 9 nio
- 10 tio

ja

nej

←←← Lyssna på ljuden för dessa ord

Nuotrauka: čiuožimas ant natūralaus ledo Uplands Vesbije, Švedijoje (Per-Boge | Shutterstock.com)

PL POLSKI

👤👤👤 45 000 000

Cześć!

Jak się
masz?

Dziękuję!

tak

nie

Lenkų kalboje yra daug smagių frazeologizmų. Pavyzdžiui, jei lenkiškai pasakytumėte „Nie mój cyrk, nie moje małpy“, pažodžiui tai reikštų „Ne mano cirkas, ne mano beždžionės“, tačiau ši frazė neturi nieko bendro su beždžionėmis ir reiškia „Tai ne mano problema“. Yra dar viena kalba, kuri taip pat turi panašių žaismingų posakių...

- 1 jeden
- 2 dwa
- 3 trzy
- 4 cztery
- 5 pięć
- 6 sześć
- 7 siedem
- 8 osiem
- 9 dziewięć
- 10 dziesięć

ć

ą

ł

ę

ń

ś

ź

ó

Postulchaj brzmienia tych słów >>>>

Nuotrauka: Kreivasis miškas netoli Gryfino, Lenkija

Der er ingen ko på isen' daniškai reiškia „Ant ledo karvės nėra“, tačiau tikroji jo reikšmė – „Nėra jokių problemų“. Taigi, jei ant ledo nematai karvių, vadinasi, viskas gerai. Kaip tikriausiai pastebėjai, daugelis kalbų mėgsta vartoti frazeologizmus su gyvūnais!

Hvordan går det?

Hej!

Tak!

DANSK DA

👤👤👤 6 000 000

- 1 en/et
- 2 to
- 3 tre
- 4 fire
- 5 fem
- 6 seks
- 7 syv
- 8 otte
- 9 ni
- 10 ti

æ

å

ø

ja

nej

<<< Lyt til lyden af disse ord

Nuotrauka: Tivoli parkas Danijoje

PT PORTUGUÊS

👤👤👤 250 000 000

Como
estás?

Olá!

Obrigado/a!

„Turbūt portugalių kalbos nelaikai populiaria kalba, tačiau visoje Brazilijoje ja kalba daugiau nei 220 milijonų žmonių. Jiems ši kalba yra gimtoji! Pasaulyje ji užima septintą vietą pagal kalbos vartotojų skaičių! Portugališkai kalbantys žmonės paprastai supranta ispanų, galisų ir italų kalbas, nes šios labai panašios. Kalbant apie galisų kalbą...“

á à â ã

ú ü

ç

ó ô õ

é ê

í

sim

não

- 1 um
- 2 dois
- 3 três
- 4 quatro
- 5 cinco
- 6 seis
- 7 sete
- 8 oito
- 9 nove
- 10 dez

Ouçá o som destas palavras >>>

GALEGO GL

👤👤👤 2 400 000

Galisų kalboje yra nuo 60 iki 100 žodžių, reiškiančių įvairias lietaus rūšis. Jei lankeisi Galisijoje, suprasi, kodėl! Pavyzdžiui, ‚babuña‘ yra lietus, kuris skamba kaip mažas kūdikis, ‚torbón‘ – lietus su griautiniu ir žaibais, o ‚ballón‘ reiškia smarkų, bet trumpalaikį lietu, trunkantį kelias dienas...

Como estás?

Ola!

Grazas!

si

non

ó

íï

á

é

ñ

- 1 un
- 2 dous
- 3 tres
- 4 catro
- 5 cinco
- 6 seis
- 7 sete
- 8 oito
- 9 nove
- 10 dez

◀◀◀ Escoita o son destas palabras

Foto: Nuotrauka: Katedros paplūdimys Ispanijoje

LV LATVIEŠU VALODA

👤👤👤 1 750 000

Latviai labai mėgsta dainuoti! „Dainas“ – tai latvių liaudies dainos, kuriose įamžinta senovės protėvių išmintis. Daugiau nei prieš tūkstantį metų sukurtos „dainas“ buvo švenčių (kaip štai nuotraukoje pavaizduota kasmetė vasaros saulėgrįža), kasdienių darbų, gyvenimiškų pamąstymų, perduotų iš lūpų į lūpas, dalis. Iš viso yra daugiau nei 1,2 milijono dainų!

jā

nē

Kā tev iet?

Sveiki!

Paldies!

- 1 viens
- 2 divi
- 3 trīs
- 4 četri
- 5 pieci
- 6 seši
- 7 septiņi
- 8 astoņi
- 9 deviņi
- 10 desmit

ū

č

š

!

ā

ī

ž

ģ

ķ

ē

ņ

Klausies, kā skan šie vārdi >>>

Nuotrauka: Rasos šventė Latvijoje (Raimonds Kalva LV | Shutterstock.com)

NORSK NO

👤👤👤 5 320 000

Norvegų kalboje yra daug žodžių, turinčių milžinišką įtaką kitoms populiarioms kalboms. Kas nėra girdėjęs apie troliaus? Jei troliai truputį tave gąsdina (mane taip pat!), verčiau pagalvokime apie nuostabius norvegiškus fjordus. O jei jie pažadino tavo norą keliauti, nepamiršk žodžio „egg“ (liet. „kiaušinis“), kuris, beje, taip pat norvegiškos kilmės.

ja

nei

- 1 én
- 2 to
- 3 tre
- 4 fire
- 5 fem
- 6 seks
- 7 syv
- 8 åtte
- 9 ni
- 10 ti

Hvordan
går det?

Hei!

Takk!

å

æ

ø

◀◀◀ Lytt til lyden av disse ordene

Nuotrauka: elniai Trumsėje, Norvegijoje

SE SÁMEGIELLA

☺☺☺ 30 000

Šiaurės samių kalba yra viena iš samių kalbų, kuria kalbama Šiaurės Europoje. Todėl nenuostabu, kad joje yra daugybė žodžių, apibūdinančių įvairias sniego ir ledo rūšis. Pavyzdžiui, „čahki“ yra kieta sniego gniūžtė, kuria švystelima rimtuose sniego karuose, „vahca“ – ką tik iškritęs arba purus sniegas, o „soavli“ – šlapias sniegas.

jua

a-a

Mo dat manná?

Bures!

Giitu!

- 1 okta
- 2 guokte
- 3 golbma
- 4 njeallje
- 5 vihtta
- 6 guhtta
- 7 čieža
- 8 gávccci
- 9 ovccci
- 10 logi

đ

ŋ

ť

á

ž

č

š

Guldal dáid sániid >>>>

Nuotrauka: šiaurės pašvaistė Norvegijoje

Rusų kalboje yra vienas unikalus žodis, apibūdinantis ledodangą, kuris susiformuoja, kai pakilus temperatūrai ištirpęs sniegas vėl užšąla: „голледица“. Tai pažodžiui maždaug reiškia „nuogas ledo lakštas“. Be to, ar žinojai, kad Europoje rusų kalbos gimtakalbių yra dvigubai daugiau nei anglų?

да

нет

РУССКИЙ RU

👤👤👤 150 000 000

Как дела?

Привет!

Спасибо!

- 1 один
- 2 два
- 3 три
- 4 четыре
- 5 пять
- 6 шесть
- 7 семь
- 8 восемь
- 9 девять
- 10 десять

<<< Послушайте, как звучат эти слова

Nuotrauka: žiemos maudynės Rusijoje

ES ESPAÑOL

👤👤👤 489 000 000

¡Hola!

¿Cómo estás?

¡Gracias!

sí

no

Ispanų kalboje yra posakis „el mundo es un pañuelo!“ (pažodinis vertimas liet. „Pasaulis yra nosinaitė“, kitaip žinomas kaip „Mažas pasaulis“). Juo norima išreikšti nuostabą, kai atsitiktinai sutinkame žmogų netikėtoje vietoje, taip įrodydami, kad pasaulis yra daug mažesnis, nei galvojome. Būtent tai ir yra kalbų ir kultūrų pažinimas! Ispanų kalba – pasaulinė, net 20 šalių ispanų kalba yra valstybinė – ¡Olé!

- 1 uno
- 2 dos
- 3 tres
- 4 cuatro
- 5 cinco
- 6 seis
- 7 siete
- 8 ocho
- 9 nueve
- 10 diez

á

ñ

é

úü

í

ó

Escucha cómo se pronuncian estas palabras >>>>

LAROS KALBINĖ KELIONĖ PO EUROPA

EDL.ECML.AT/LANGUAGEJOURNEY

Štai čia – mūsų kelionės metu po Europą sutiktos kalbos. Tačiau tiek Europoje, tiek visame pasaulyje yra dar daugiau kalbų!

Basque

AFROAZIEČIŲ
350 000 000

SEMITŲ
Maltiečių kalba

Gruzinių kalba

KARTVELŲ
5 000 000

Albanų kalba
Graikų kalba

BALTŲ
Latvių kalba
Lietuvių kalba

VAKARŲ SLAVŲ
Čekų kalba
Lenkų kalba
Slovakų kalba

RYTŲ SLAVŲ
Baltarusių kalba
Rusų kalba
Ukrainiečių kalba

VAKARŲ GERMANŲ
Anglų kalba
Fryzų kalba
Liuksemburgiečių kalba
Olandų kalba
Vokiečių kalba

ŠIAURĖS GERMANŲ
Danų kalba
Islandų kalba
Norvegų kalba
Švedų kalba

RYTŲ ROMANŲ
Italų kalba
Rumunų kalba

VAKARŲ ROMANŲ
ispanų kalba
Katalonų kalba
Galisų kalba
Portugalų kalba
Prancūzų kalba
Romėnų kalba

KELTŲ
Airių kalba
Velso kalba
Armėnų kalba
Romų kalba

SUOMIŲ
Estų kalba
Šiaurės samių kalba
Suomių kalba
UGRŲ
Vengrų kalba

URALŲ
25 000 000

TURKŲ
Azerbaidžaniečių kalba
Turkų kalba

ALTAJŲ
210 000 000

edl.ecml.at/languagejourney

BE	EN	FY	SL	FR	UK
CA	TR	AS	EU	MT	IS
ET	RO	CS	SK	FI	RM
CY	DE	HR	BS	SR	HY
ROM	LB	👏	EL	SQ	BG
MK	GA	HU	NL	LT	IT
KA	SV	PL	DA	PT	GL
LV	NO	SE	RU	ES	

Kalba it raktas geba atverti duris į dar nepažintą pasaulį. Pasaulį, kuriame apstu šalių ir kultūrų lobynų, apie kuriuos niekada nebūtumėte nė pagalvoję, jei nebūtumėte pasinaudoję kalbos raktu. O šios durys atvers kelią dar į kitą kambarį su gausybe naujų durų!

Vieniems kalbos yra aistra, kitiems – būtinybė, bet kad ir kur eitumėte, kad ir ką veiktumėte, neįmanoma jų išvengti. Tikimės, kad ši kelionė leido susipažinti su mus supančiomis kalbomis ir paskatino aktyviau domėtis ne tik jau pažįstamomis kalbomis, bet ir naujomis.

Daugiau informacijos apie Europos Tarybos Europos šiuolaikinių kalbų centrą ir Europos kalbų dieną: www.ecml.at
Dėl teksto adaptacijų ar vertimų susisiekite su mumis el. paštu: information@ecml.at
© 2024, Europos Taryba